

Состојба со COVID-19 во Северна Македонија и светот

СОСТОЈБА СО COVID-19 ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, период 15-21.02.2021

Тестирани се вкупно 15.849 материјали во лабораториите во кои се спроведува молекуларно тестирање и антигенско тестирање за присуство на SARS-CoV-2, со намалување од 2,8% во однос на минатата недела. Регистрирани се 2.320 нови позитивни случаи од 33 градови во државата со зголемување од 3,9% во однос на минатата недела. Процентот на позитивност се движи од 11,8 до 16,3%, просечно 14,7%. Најголем дел од регистрираните случаи се од Скопје (n=1.007; 43,4%), со неделна инциденца – 163,0/100.000. Највисока неделна инциденца од 412,8/100.000 е регистрирана во Неготино и Кавадарци (409,0/100.000) (Табела 1).

Регистрирани се заболени лица во сите возрастни групи. Најзастапена е возрастната група на лица на возраст над 60 (n=575, 24,8%). Голем број на заболени се регистрира и кај лицата во возрастните групи од 30-39 (n=445; 19,2%), 40-49 (n=442; 19,1%), 50-59 (n=413; 17,8%) и 20-29 (n=300; 12,9%). Најмал број е регистриран кај децата од 0-9 (n=38; 1,6%) и 10-19 години (n=107; 4,6%).

Во однос на дистрибуцијата по пол, пријавени се 1.168 (50,3%) лица од женски и 1.152 (49,7%) од машки пол.

По добиени 2 негативни теста за присуство на SARS-CoV-2 или со употреба на новиот алгоритам, со статус „оздравени“ се стекнале 1.760 лица кои биле хоспитализирани или на домашно лекување, 30,1% помалку во споредба со минатата недела.

Пријавени се 70 смртни случаи од 13 градови, со зголемување од 62,8% во однос на минатата недела. Во однос на возраста, 65 лица биле над 60 години, и 5 лица на возраст од 50-59 години.

Картограм 1. Инциденца на 100.000 жители, COVID-19, 18-24.01.2021, Р. Северна Македонија

КУМУЛАТИВНА СОСТОЈБА СО COVID-19 ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Заклучно со 21.02.2021, пријавени се вкупно 99.408 случаи на COVID-19 (I=4.804,2/100.000).

Според место на постојано живеење/ повремен престој, случаи на COVID-19 се регистрирани во 35 градови/ЦЈЗ низ државата. Најголем дел регистрирани во Скопје, Куманово, Тетово, Прилеп, Гостивар, Штип, Битола и Велес додека највисок морталитет се регистрира во Прилеп, Охрид, Струга и Крушево. Највисок леталитет се регистрира во Крушево и Струга (Табела 1).

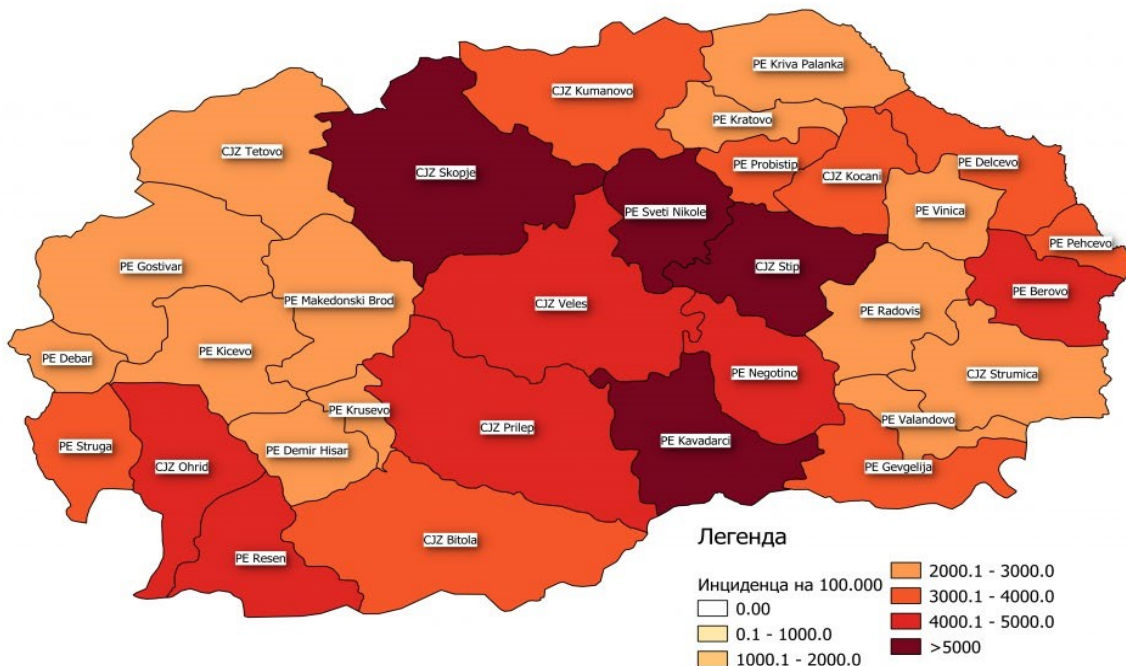
Табела 1. Кумулативна дистрибуција на заболени од COVID-19 по ЦЗ/ПЕ, РС Македонија, до 21.02.2021

Дистрибуција по градови	Заболени (вкупно)	Кумулативна инциденца	Умрени (вкупно)	Морталитет (кумулативно)	Леталитет (кумулативно)	Одправени (вкупно)	Активни случаи (вкупно)	Заболени (последни 7 дена)	Инциденца последни 7 дена	Заболени (последни 14 дена)	Инциденца последни 14 дена	Заболени (претходни 14 дена)	Инциденца претходни 14 дена	Промена на инциденца во последни 14 дена
Вкупно	99408	4804,2	3076	148,7	3,1%	89742	6590	2320	112,1	4547	219,7	4153	200,7	▲ 9,5%
Скопје	43413	7028,8	975	157,9	2,2%	39500	2938	1007	163,0	1957	316,8	1994	322,8	▼ 1,9%
Нуманово	5453	3821,6	202	141,6	3,7%	5043	208	89	62,4	177	124,0	161	112,8	▲ 9,9%
Тетово	5345	2675,7	216	108,1	4,0%	4901	228	76	38,0	148	74,1	167	83,6	▼ 11,4%
Прилеп	5116	5367,3	254	266,5	5,0%	4389	473	275	288,5	472	495,2	125	131,1	▲ 277,6%
Гостивар	3731	3115,1	172	143,6	4,6%	3441	118	27	22,5	69	57,6	84	70,1	▼ 17,9%
Штип	3607	6847,9	88	167,1	2,4%	3424	95	42	79,7	79	150,0	52	98,7	▲ 54,9%
Битола	3366	3302,5	151	148,1	4,5%	3077	138	49	48,1	97	95,2	81	79,5	▲ 19,8%
Велес	3358	5068,1	109	164,5	3,2%	3037	212	68	102,6	172	259,6	175	264,1	▼ 1,7%
Охрид	3134	5585,6	132	235,3	4,2%	2620	382	94	167,5	202	360,0	209	372,5	▼ 3,3%
Кавадарци	3129	7271,0	64	148,7	2,0%	2611	454	176	409,0	359	834,2	298	692,5	▲ 20,5%
Струмица	2660	2808,3	113	119,3	4,2%	2391	156	34	35,9	82	86,6	73	77,1	▲ 12,3%
Струга	2358	3475,3	155	228,4	6,6%	2046	157	37	54,5	79	116,4	104	153,3	▼ 24,0%
Кочани	1785	3721,0	45	93,8	2,5%	1693	47	13	27,1	36	75,0	35	73,0	▲ 2,9%
Кичево	1759	3077,7	62	108,5	3,5%	1635	62	10	17,5	23	40,2	42	73,5	▼ 45,2%
Гевгелија	1129	4955,7	26	114,1	2,3%	973	130	55	241,4	90	395,0	69	302,9	▲ 30,4%
Неготино	1121	5784,3	21	108,4	1,9%	971	129	80	412,8	128	660,5	40	206,4	▲ 220,0%
Свети Николе	1100	5362,7	15	73,1	1,4%	1066	19	1	4,9	10	48,8	23	112,1	▼ 56,5%
Ресен	795	4861,8	20	122,3	2,5%	707	68	18	110,1	39	238,5	29	177,3	▲ 34,5%
Дебар	788	2839,1	35	126,1	4,4%	710	43	12	43,2	13	46,8	34	122,5	▼ 61,8%
Крива Паланка	785	3282,2	35	146,3	4,5%	699	51	28	117,1	48	200,7	25	104,5	▲ 92,0%
Радовиш	743	2278,4	36	110,4	4,8%	670	37	3	9,2	13	39,9	45	138,0	▼ 71,1%
Делчево	723	4410,2	27	164,7	3,7%	508	188	24	146,4	58	353,8	106	646,6	▼ 45,3%
Берово	634	4875,8	21	161,5	3,3%	586	27	11	84,6	28	215,3	30	230,7	▼ 47,7%
Пробиштип	530	3463,8	15	98,0	2,8%	494	21	9	58,8	19	124,2	13	85,0	▲ 46,2%
Виница	512	2635,5	13	66,9	2,5%	476	23	8	41,2	13	66,9	17	87,5	▼ 23,5%
Валандово	351	2961,8	7	59,1	2,0%	324	20	13	109,7	21	177,2	5	42,2	▲ 320,0%
Кратово	266	2779,8	11	115,0	4,1%	223	32	15	156,8	29	303,1	24	250,8	▲ 20,8%
Демир Хисар	259	3091,8	7	83,6	2,7%	240	12	3	35,8	7	83,6	10	119,4	▼ 30,0%
Крушево	253	2655,1	19	199,4	7,5%	186	48	19	199,4	33	346,3	20	209,9	▲ 65,0%
Македонски Брод	252	2250,6	10	89,3	4,0%	234	8	2	17,9	5	44,7	7	62,5	▼ 28,6%
Богданци	246	2972,1	6	72,5	2,4%	220	20	13	157,1	20	241,6	4	48,3	▲ 400,0%
Демир Капија	235	5747,1	3	73,4	1,3%	203	29	8	195,6	11	269,0	42	1027,1	▼ 73,8%
Македонска Каменица	193	2523,2	4	52,3	2,1%	184	5	1	13,1	1	13,1	2	26,1	▼ 50,0%
Пелчево	184	3685,2	5	100,1	2,7%	176	3	0	0,0	1	20,0	3	60,1	▼ 66,7%
Дојран	95	2850,3	2	60,0	2,1%	84	9	0	0,0	8	240,0	5	150,0	▲ 60,0%

Во половина од државата се забележува зголемување на бројот на новозаболени кога се анализираат двата двонеделни периоди, а позначајно зголемување на бројот на новозаболени се регистрира во Прилеп, Неготино, Штип, Пробиштип и Гевгелија (Табела 1).

Највисока кумулативна инциденца на 100.000 жители се регистрира во Кавадарци со 7.271,0 на 100.000 жители, Скопје (7.028,8/100.000) и Штип (6.847,9/100.000), а најниска инциденца со 2.250,6 заболени на 100.000 жители се регистрира во Македонски Брод (Табела 1, Картограм 2).

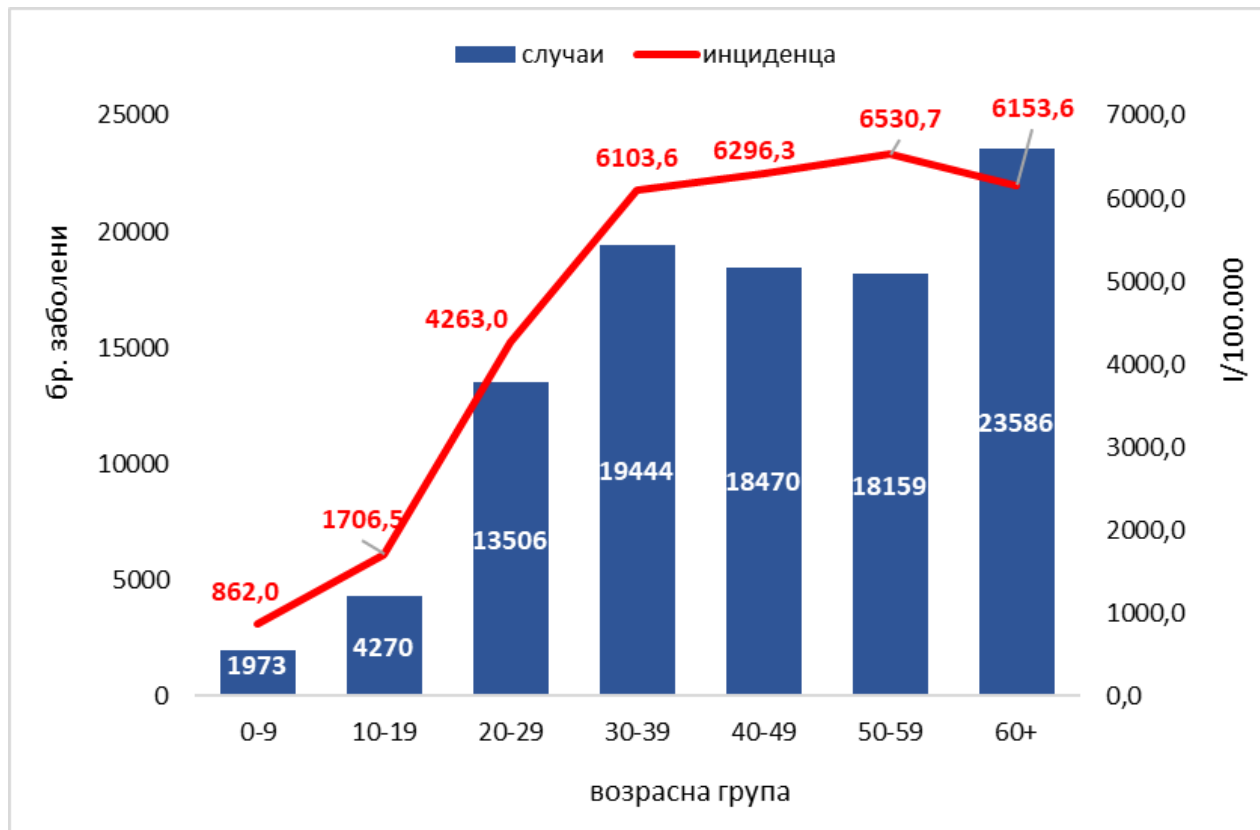
Картограм 2. Инциденца на 100.000 жители, COVID-19, Р.С. Македонија

Во однос на дистрибуцијата по пол, регистрирани се 50.575 машки и 48.833 женски лица. Специфичниот морбидитет кај машките е 4.879,3/100.000, а кај женските 4.728,9/100.000.

Возраста на заболените се движи од 0 до 101 година (просек – 45,5 години). Најголем број на заболени се на возраст над 60 години – 23.586 (23,7%) со инциденца од 6.153,6/100.000, а највисока специфична инциденца од 6.530,7/100.000 се регистрира на возрастната група од 50-59 години (18.159 заболени). Најниска инциденца од 862,0 и 1.706,5 на 100.000 жители се регистрира кај деца на возраст од 0-9 и 10-19 години, каде се пријавени 1.973 и 4.270 случаи соодветно (Графикон 1).

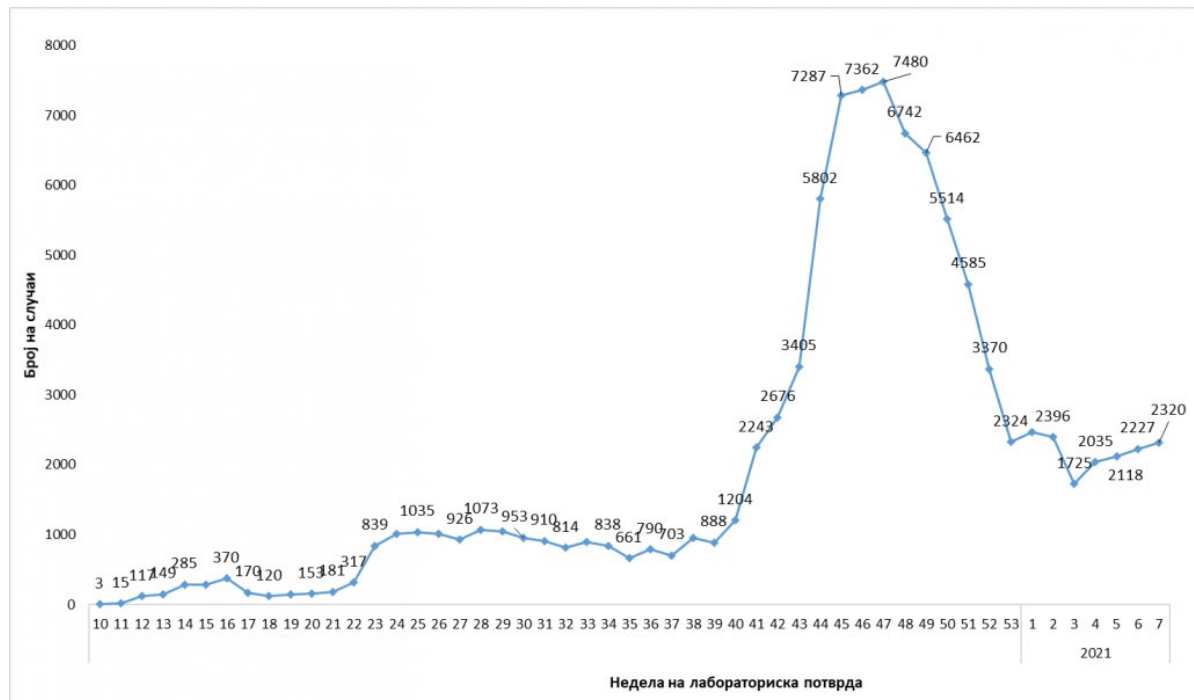
Графикон 1. Дистрибуција на заболени од COVID-19 според возрастна група (n=99.408)

Во однос на датумот на пријавување, првиот случај е регистриран на 26.02.2020. Највисок број на пријавени случаи на дневно ниво (n=1.406) е регистриран на 17.11.2020.

Првиот случај е регистриран во 9-тата недела, а од 11-тата недела во 2020 година континуирано се регистрираат нови потврдени случаи. Најголем број на заболени на неделно ниво (n=7.480) е регистриран 47-та недела (Графикон 2). По континуираниот пад од 47-53та недела од 2020, се забележува стабилизација на трендот во последните 7 недели.

Графикон 2. Дистрибуција на заболените од COVID-19 во С. Македонија според недела на лабораториска дијагностика, до 21.02.2021 (n=99.408)

Според извештаите од болниците кои пристигнаа до ИЈЗ (КИБФС, ГОБ 8-ми Септември, ИБЗД Козле, КОВИД центрите на Универзитетските клиници за Дерматовенерологија, Неврологија, Институтот за белодробни заболувања и ТБЦ, Клинички болници Штип, Тетово и Битола, Општи болници Велес, Куманово, Прилеп, Охрид, Гостивар, Струмица, Струга, Кочани, Кавадарци, Кичево, Дебар и Гевгелија, УК за гинекологија и акушерство и КБ Систина) моментално се хоспитализирани 661 лица (4,9% повеќе во споредба со минатата недела), а од нив 250 се на кислородна поддршка и 18 на инвазивна/неинвазивна механичка вентилација.

Податоците кои следат во однос на симптоматологијата, коморбидитетите, одредени групи на случаи, контактите и импортираните случаи се однесуваат на анализите направени заклучно со 17.01.2021.

Во однос на симптоми кои се пријавени кај заболените, најчесто се регистрирани температура (68,8%), кашлица (40,8%), малаксаност (40,1%), ослабен осет за мирис и/или вкус (27,0%), главоболка (21,9%), мускулна болка (18,1%), болка во грло (14,1%) и отежнато дишење (9,8%).

Од случаите кои се епидемиолошки истражени (n=72.129; 81,1%), кај 17.126 или 23,7% од дијагностицираните лица не се регистрирани симптоми на заболувањето.

Од случаите кои се епидемиолошки истражени (n=72.129; 81,1%), пријавени се 412 (1,8% од пријавените женски лица во фертилен период) случаи кај бременни жени, од кои 58 биле хоспитализирани во текот на болеста. Од вкупниот број на регистрирани бременни жени, 119 се асимптоматски случаи.

Од случаите кои се епидемиолошки истражени (n=72.129; 81,1%), регистрирани се 3.439 (4,8%) случаи на заболување меѓу здравствени работници.

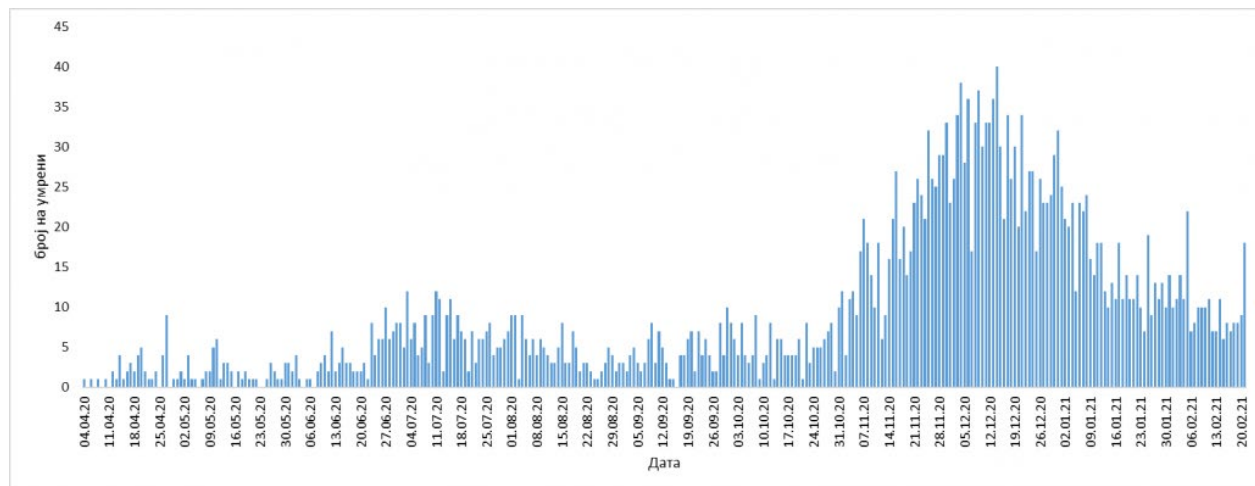
Во однос на коморбидитети, од случаите кои се епидемиолошки истражени, кај 22.444 (31,0%) лица се присутни хронична/и здравствени состојби, од кои 15.323 лица имаат кардиоваскуларна болест, 5.842

дијабет, 3.256 се со хронична белодробна болест и 3.986 со други хронични болести. Од хоспитализираните случаи, кај 4.800 (63,3%) се присутни коморбидитети.

Од случаите кои се епидемиолошки истражени (n=72.129; 81,1%), 1.029 (1,4%) се импортирани, од нив 11 се детектирани на точка на влез. Вкупно 23.054 лица (32,0%) имале контакт со веќе потврден случај на COVID-19 во државата.

Регистрирани се 3.076 смртни случаи (Лт = 3,1%). Во однос на дата на смрт најголем број на смртни случаи се регистрирани на 30.11.2020 година (n=40), а според недела на пријавување во тек на 48-мата недела (n=218) (Графикон 3). Од регистрираните смртни случаи, најголем дел се на возраст над 60 години (n=2.445) каде е регистриран и највисок специфичен морталитет – 637,9/100.000 жители. Регистрирани се 1.927 смртни случаи кај лица од машки и 1.149 кај лица од женски пол. Од починатите, кај 2.235 (83,0% од лицата за кои има податок) се регистрирани коморбидитети, најчесто кардиоваскуларна болест (n=1.757), дијабет (n=780) и белодробна болест (n=344). Регистрирани се 3 смртни случаи кај бременни жени и 24 смртни случаи кај здравствени работници. Од пријавените случаи 178 (5,5%) починале во вонболнички услови, а 2.898 (94,5%) починале за време на хоспитализација.

Графикон 3. Дистрибуција на смртни случаи од COVID-19 во С. Македонија според дата на смрт, до 21.02.2021 (n=3.076)

Од 25.01.2020-07.02.2021 тестирани се вкупно 503.565 материјали (детектирани 99.408 позитивни лица) во лабораториите во кои се спроведува молекуларно тестирање за присуство на SARS-CoV-2 и во лабораториите во кои се спроведува брз антигенски тест (Табела 2). Со ова во Р. С. Македонија се направени 243.365 тестови на 1.000.000 жители.

Табела 2. Вкупен број на тестови направени за COVID-19 во Р.С. Македонија (n=503.565)*

	Кумулативен број на тестови	Вкупно тестови	Вкупно позитивни	Тестови скрининг	Позитивни скрининг	Тестови рутина	Позитивни рутина
	Сите лаборатории	503565	99408	4982	24	498583	99384
1	ИЈЗ - Вирусологија	160191	35870	3226	22	156965	35848
2	ЦЈЗ Скопје	12668	3741	0	0	12668	3741
3	ЦЈЗ Битола	13111	3545	0	0	13111	3545
4	КИБФС	1672	431	0	0	1672	431
5	Судска медицина	1817	192	0	0	1817	192
6	ИБЗД Козле	1299	544	0	0	1299	544
7	УК Пулмологија со алергологија	190	47	0	0	190	47
8	ГОб 8-ми Септември	72	6	0	0	72	6
9	Жан Митрев Клиника	49065	5801	0	0	49065	5801
10	Авицена	57922	9296	0	0	57922	9296
11	Биотек	48434	5864	0	0	48434	5864
12	Систина	48782	6509	0	0	48782	6509
13	Лаор	13346	1129	0	0	13346	1129
14	Синлаб	7325	1483	0	0	7325	1483
15	Ремедика	1920	246	0	0	1920	246
16	Рapid антиген тестови (ЈЗУ и ПЗУ)	48924	15125	0	0	48924	15125
17	Лаборатории од странство	9	9	0	0	9	9
18	МАНУ	34261	9426	1756	2	32505	9424
19	ГАК	1802	63	0	0	1802	63
20	Ветеринарен Факултет	755	81	0	0	755	81

*9 лица се лабораториски потврдени во странство

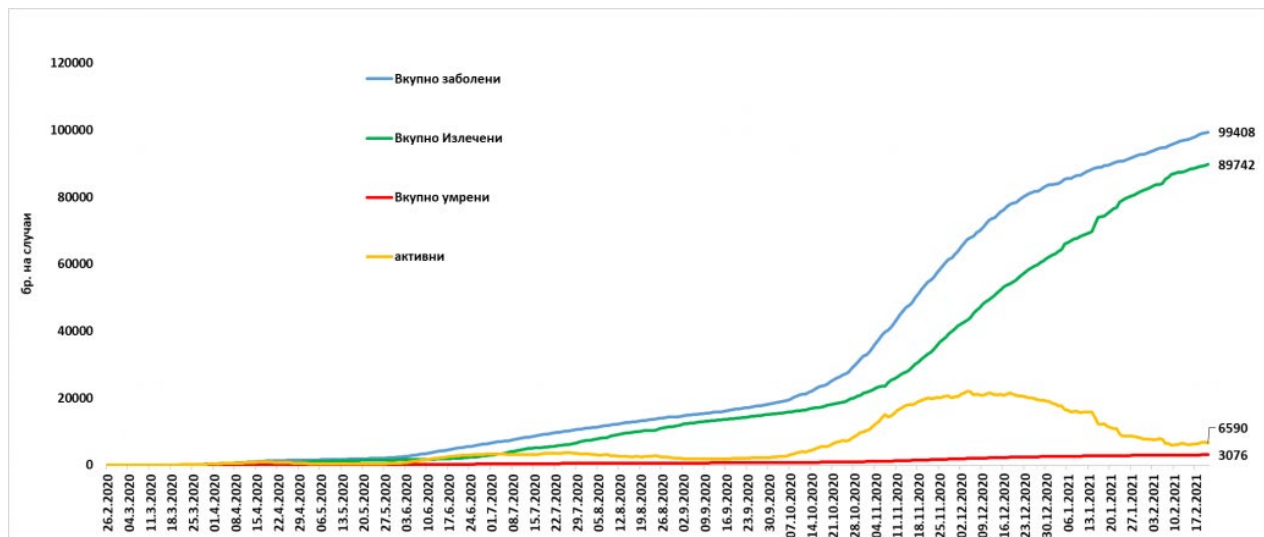
Според исходот од заболувањето, 6.590 лица (6,6%) се активни случаи, 89.742 случаи (90,3%) се водат како оздравени, испишани од болница, со 2 негативни теста по домашното лекување или по новиот алгоритам (Табела 4, Графикон 5). Од случаите кои се водат како оздравени, 5.595 (6,2%) биле хоспитализирани додека останатите 84.147 (93,8%) биле на домашно лекување.

Табела 4. Исход на заболување по градови, Р.С. Македонија (n=99.408)

Дистрибуција по град	Болест во тек	Оздравен	Смртен исход	Вкупно
Скопје	2938	39500	975	43413
Куманово	208	5043	202	5453
Тетово	228	4901	216	5345
Прилеп	473	4389	254	5116
Гостивар	118	3441	172	3731
Штип	95	3424	88	3607
Битола	138	3077	151	3366
Велес	212	3037	109	3358
Охрид	382	2620	132	3134
Кавадарци	454	2611	64	3129
Струмица	156	2391	113	2660
Струга	157	2046	155	2358
Кочани	47	1693	45	1785
Кичево	62	1635	62	1759
Гевгелија	130	973	26	1129
Неготино	129	971	21	1121
Свети Николе	19	1066	15	1100
Ресен	68	707	20	795
Дебар	43	710	35	788
Крива Паланка	51	699	35	785
Радовиш	37	670	36	743
Делчево	188	508	27	723

Берово	27	586	21	634
Пробиштип	21	494	15	530
Виница	23	476	13	512
Валандово	20	324	7	351
Кратово	32	223	11	266
Демир Хисар	12	240	7	259
Крушево	48	186	19	253
Македонски Брод	8	234	10	252
Богданци	20	220	6	246
Демир Капија	29	203	3	235
Македонска Каменица	5	184	4	193
Пехчево	3	176	5	184
Дојран	9	84	2	95
ВКУПНО	6.590	89.742	3.076	99.408

Графикон 5. Дистрибуција на заболените од COVID-19 во С. Македонија според исход и вкупен број, до 21.02.2021 (n=99.408)

ПРОЦЕНА НА РИЗИК ЗА ПОНАТАМОШНО ШИРЕЊЕ НА COVID-19 И ПРЕПОРАЧАНИ МЕРКИ

Според категоризацијата на ризикот и проценката на ситуацијата земајќи ги во предвид индикаторите на СЗО за можноста за понатамошна трансмисија и капацитетите за одговор на земјата^[1] се проценува дека:

- Република Северна Македонија е во фаза 4 (широко-распространета трансмисија во заедницата), подниво 3, со умерени капацитети за одговор.

Препорачани мерки за превенција и контрола од СЗО согласно проценетата фаза и подниво

Покрај мерките за подготвеност во итни случаи, одговор и надзор, индивидуалните мерки на претпазливост, СЗО препорачува мерки за разгледување на надлежните органи, кои исто така мора да бидат земени предвид во однос на ефектите што овие мерки можат да ги имаат врз општата благосостојба на општеството и поединците.

- Затворање на несуштински деловни активности или работење од дома, што е можно повеќе.
- Поединците треба да применуваат мерки како што се хигиена на рацете, посебно марамче за кашлање, да останат дома доколку не се чувствуваат добро, да носат маска, физичко растојание и да избегнуваат затворени простори, преполни места со можност за близок контакт.
- Да се размисли за ограничување на наставата со физичко присуство на универзитетите и да се промовира е-учење.
- Службите за згрижување на деца и основните и средните училишта треба да останат отворени со соодветни мерки за безбедност и надзор доколку тоа го дозволува локалната епидемиолошка состојба.
- Посебна проценка за одржување спортски и слични настани кои треба да се одржуваат според строги безбедносни правила, на пр. без публика. Другите масовни собири треба да бидат прекинати, а големината на сите социјални собири треба да се намали.

СОСТОЈБА СО COVID-19 ВО СВЕТОТ

Согласно последните податоци објавени од [СЗО](#), заклучно со 16.02.2021

- Број на потврдени случаи на глобално ниво – 108.992 (2.726.974 во последни 7 дена, 16% помалку во споредба со претходна недела)
- Број на смртни случаи на глобално ниво – 2.717 (81.340 во последни 7 дена, 10% помалку во споредба со претходна недела)
- **Регион на СЗО Америка**
 - Потврдени случаи – 228.712 (1.315.480 во последни 7 дена, 16% помалку во споредба со претходна недела)
 - Смртни случаи – 1.906 (44.385 во последни 7 дена, 2% помалку во споредба со претходна недела)
- **Европски Регион на СЗО**
 - Потврдени случаи – 36.529 (968.943 во последни 7 дена, 18% помалку во споредба со претходна недела)
 - Смртни случаи – 410 (28.404 во последни 7 дена, 19% помалку во споредба со претходна недела)
- **Регион на СЗО Југоисточна Азија**
 - Потврдени случаи – 13.211 (154.414 во последни 7 дена, 13% помалку во споредба со претходна недела)
 - Смртни случаи – 607 (2.340 во последни 7 дена, 9% помалку во споредба со претходна недела)
- **Источно-Медитерански Регион на СЗО**
 - Потврдени случаи – 5.998 (170.445 во последни 7 дена, 7% повеќе во споредба со претходна недела)
 - Смртни случаи – 139.468 (519 во последни 7 дена, 9% помалку во споредба со претходна недела)
- **Африкански Регион на СЗО**
 - Потврдени случаи – 2.431 (68.115 во последни 7 дена, 20% помалку во споредба со претходна недела)
 - Смртни случаи – 68.294 (558 во последни 7 дена, 21% помалку во споредба со претходна недела)
- **Регион на СЗО Западен Пацифик**
 - Потврдени случаи – 1.366 (49.577 во последни 7 дена, 20% помалку во споредба со претходна недела)
 - Смртни случаи – 27.019 (1.134 во последни 7 дена, 13% помалку во споредба со претходна недела)

УПАТСТВА И ПРЕПОРАКИ ЗА ЈАВНОСТА

За повеќе информации од видот на најчесто поставувани прашања, вистини и митови во врска со корона вирусот можете да прочитате на

- <http://www.iph.mk/prasanja-i-odgovori-za-korona-virusot/>

Општите препораки од СЗО за превенција на болеста можете да ги најдете на следната страна

- <http://www.iph.mk/preporaki-od-szo/>

За препораките за патници кои доаѓаат/ се враќаат од ризични земји во Македонија

- <http://www.iph.mk/korona-preporaki/>
- <http://www.iph.mk/preporaki-za-patnici-koi-doagaat-od-rizicni-regioni-so-covid19/>

Препораки како да се заштитите себе си

- <http://www.iph.mk/covid-19-kako-da-se-zastitite-sebesi/>

Доколку некој близок има симптоми слични на тие со болеста, можете да го прочитате СЗО упатството за домашно лекување на сомнителните случаи на

- <http://www.iph.mk/upatstvo-za-ncov/>

За упатства за здравствените работници

- <http://www.iph.mk/posteri-corona-zr-lzo-i-mienje-race/>
- <http://www.iph.mk/kontrola-na-infekcija-covid19-lzo/>

Веб страна на Министерство за здравство поврзано со COVID-19

- <http://zdravstvo.gov.mk/korona-virus/>

Веб страна Владата на РСМ поврзано со COVID-19

- <https://vlada.mk/covid19>
- <https://koronavirus.gov.mk>

Скопје, 22.02.2021